

Gorenjec

Št. 49. Leto XIX. - Kranj, 7. decembra 1935.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopolnje sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nepravilnih pism ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“: celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Kdo plačuje v Kranju trošarino!

Uradni popravki kranjske občine v trošarinski zadevi nam pridejo kar prav, ker nam dajejo priliko, da z vemo za njeno avtentično mnenje in njeno mnogokrat še vedno napačno naziranje o trošarini ter dobimo s tem priliko, da javnost točno podučimo o pravilnem pravnem stanju. Smatramo se v to poklicani toliko bolj, ker se je dosedaj še vedno izkazalo, da so bila naša naziranja tako glede davščine za blagovni promet, kakor glede trošarine edino točna in zanesljiva in so jih še vse razsodbe upravnih sodišč v polni meri potrdile.

Trditve uradnega popravka, da bo trošarino morala še v naprej plačevati industrija tudi po sodbah upravnih sodišč, med tem ko bo delavec, obrtnik in uradnik trošarino malenkostno plačeval, ne odgovarja dejstvu. Predvsem povdarjamo, da je po sodbah upravnih sodišč vse ono, kar velja za industrijo v isti meri veljavno za obrt. Po izreku sodbe se ne more ne od industrije in ne od obrti sploh pobirati trošarine od vseh predmetov, kar jih uvaža v svoj obrat. Trošarino je dolžna industrija in obrt plačevati le od one malenkosti že izgotovljenega blaga, kadar bi ga dala v promet za potrošnjo v Kranju, kar je tako malenkostno, da praktično sploh ne pride v poštev. Sodba od 25. oktobra t. l. izrecno pravi, da se sme občinska trošarina nalagati ne le na predmete, ki se potrošijo na ozemlju občine, da je bistven namen trošarine kot konzumnega davka obdavčiti zgolj domačo ali osebno potrošnjo. Ta davek obremenjuje le potrošnika, vsled česar je vsaka druga poraba predmeta (blaga) trošarine prosta. Predmeti, ki se porabijo ali potrošijo za predelavo in proizvajanje v obrtnih in industrijskih obratih, ki torej neposredno ne služijo osebni potrošnji, morajo biti trošarine prosti. Izrecno pa je še prepovedano občinsko trošarino pobirati od predmetov pri tovarniških podjetjih (obrotnih) skladiščih, trgovcih in točilnicah na debelo vse dotle, dokler ne prodajo blaga za potrošek v področju dotične občine. Iz teh temeljnih načel, ki pa ne vsebujejo ničesar drugega, kakor da ponavljajo bistvene določbe iz zakonskih določil o trošarini, jasno izhaja da praktično vzeto skoro ne poznamo predmeta, glede katerega bi se pri kranjski industriji ali obrti sploh moglo predpisati trošarino. Industrija kot taka vendar ne pojé in ne pije ničesar, a tudi oblači se ne. Vse kar industrija ali obrt v Kranju porabi, porablja ali za predelavo bodisi kot surovino ali kot pomožni predmeti, kot surovino ali kot pospeševanje iste. Vzemimo vzgled. Ako kupi kaka velika kranjska tovarna še tako množino drv, katere rabi za svoj pogon strojev ali kurjavo obratnih prostorov, ji ni treba plačati od drv nikake trošarine. Če pa kupi ubog delavec ali uradnik eno kladivo, je občina upravičena od njega trošarino pobirati in jo tudi pobere. Isto velja za obrtnika. Obrtniku za svojo delavnico ni potreba od kuriva plačati nobene trošarine. Ker obstoja velika industrija v Kranju, vsaj ona na katero so občinski zakonodajalci v prvi vrsti mislili in pravili, da bo trošarino izključno plačevala, zgolj iz abstraktnih oseb, ki ne jedo in ne pijejo, zato pri najboljši volji ne poznamo predmeta, od katerega bi morale trošarino plačevati. Tovarniški uslužbenci, delavci, uradniki pa, če v Kranju stanujejo, morajo od trošarinskih predmetov trošarino plačati. Sodbe upravnega sodišča so ugotovile dejstvo, katero smo vedno zatrjevali, da se industrija in obrt po zakonu ne more s trošarino obremeniti. Tudi trgovini ni potreba trošarine plačevati od blaga, ki ga najmanj 80% proda izven Kranja, ostalo trošarino pa seveda prevale na onega, ki je ne more na drugega prevaliti, to je zgolj na delavca in uradnika. — Pa delavec si še nekako pomaga, ker se lahko iz Kranja

preseli v okolico, kar uradniku ni tako lahko mogoče. Tako je po trošarini najbolj prizadet ravno uradnik, kar občuti po zadnji redukciji plač toliko bolj. — Za vse to se ima uradnik v prvi vrsti zahvaliti svojim kolegom v občinskem zastopu, v katerem so zastopani v tako velikem številu, kakor še nikoli, in še bolj pa sebi, ker je zgolj uradništvo pripomoglo k izvolitvi tega občinskega odbora, ki je uradništvo osrečil s trošarino, katero v najvišji meri samo plačuje. Kako bridko so se izpolnile volilne obljube, da je treba za uradnika nekaj storiti.

Da je naša trditev resnična dokazujejo najbolj številke:

Kranjska občina je od 1. novembra pobrala na trošarini	615.000 Din
za kar je imela izdatkov	100.000 Din
tako, da bi preostalo trošarinskih dohodkov	515.000 Din
Protizakonito pa je pobrala samo od industrije	530.000 Din
kar bo morala vrniti, tako, da se da še tukaj pokaže primanjkljaj od	15.000 Din

Pri tem pa nismo prav nič upoštevali protizakonito pobrano trošarino od obrti in trgovine, ki jo bo gotovo zahtevala nazaj, čim bo videla, da bodo drugi zahtevali in tudi dosegli povračilo. Že pri tem računu, ki je napravljen v korist občine, se izkaže, da je občina opravičeno pobrala komaj za kakih 85.000 Din, da pa je imela za ta znesek do 1. novembra t. l. točno 100.318 Din izdatkov, nadalje, da je vseh 85.000 Din plačal po večini mali človek — predvsem pa naš že itak težko prizadeti uradnik. — In sedaj prosimo kranjsko občino za uradni popravke, če ni naš račun točen. Seveda z frazo, da ni res — se ne bo nihče zadovoljil. — Predložiti bi morala trošarinske knjige, ki so po našem mnenju itak javne, kar dokazuje dejstvo, da smo večkrat že našli po kranjskih gostilnah izvlečke iz mesečnega obračuna trošarinskih dohodkov — pri čemur so zlasti oni, ki so si pripisovali toliko zaslug za upeljavo trošarino tako radi pripovedovali, kako imenitno so trošarino izpeljali, češ, da jo plačuje le ona industrija, ki so jo hoteli zadeti — pri čemur so se smatrali, da so glavni akterji te akcije, četudi so bili le orodje ozadja z povsem drugimi cilji. — Pa o tem o drugi priliki. Mislimo, da smo dovolj dokazali da v Kranju plačuje trošarino le mali človek osebno delavec zlasti pa uradnik. Zato pa je bila več kot opravičena naša zahteva, da se mora v najkrajšem času nekaj v zaščito teh slojev narediti, ter da je absolutno nedopustno, da bi breme trošarinskega eksperimenta padlo na one, ki so najbolj potrebni.

Popravek nadalje odreja praktično vrednost zadnjim razsodbam upravnih sodišč, češ, da niso pravomočne — ker jih hoče izpodbiti z novo tožbo že upravni svet. — In vendar je že danes praktična posledica teh sodb, da so vsi večji davkoplačevalci dejansko ustavili plačilo trošarine — zato naj občina kar objavi inkaso, ki ga je imela na trošarini meseca novembra, ko najmanj polovico industrije in vsa obrt še ni poznala pravega stanja. Smo mnenja, da bi bila predvsem dolžnost občine, da bi svoje davkoplačevalce podučila, ali vsaj opozorila, da jim ni več treba trošarine plačevati, ne pa, da to nalogo prepušča izključno nam.

Konečno moramo še reorganizirati na izjavo občine, da njeni možje niso napravili eksperimenta z zvišanjem uvoznine brez potrebnega znanja zakonov in brez vsacega stvarnega povdarka, ampak, da je nasprotno res, da so tedaj zadevo dobro prevdarili in da so tudi zakone prav dobro poznali. — Ako kranjska občina kaj takega uradno priobči, mora biti že res in kot dobri občani ji moramo verjeti in ji tudi verja-

memo toliko bolj, ker so si najeli in plačali specialista v takih zadevah. — Za nas davkoplačevalce postane pa s tem stvar še veliko hujša! — Možje, ki so s takim preudarkom sredi leta (2. 6. 1934) sklenili zvišanje uvoznine za ca. 1 milijon dinarjev — so se po lastnih trditvah prav dobro zavedali, da je pobiranje te davščine po novem občinskem zakonu nedopustno — dobro so

morali tedaj vedeti, da nalagajo protizakonito svojim davkoplačevalcem zelo občutno breme in vendar so to storili. Po našem mnenju je tako dobro premišljeno dejanje nekaj tako strašnega, da smo skromnega mišljenja, da nadzorstvena oblast, čim je o tem zaznala, ne more niti ene minute več pustiti oblast občinskemu odboru, ki je kaj takega sklenil.

„Vremena Kranjcem bodo se zjasnila“

Po zadnji ofertalni licitaciji za kopalnišče, ki je bila preklicana, je kopalniško vprašanje nekaj časa spalo. Motil bi se pa, kdor bi mislil, da so brumne duše tudi dremale. Da temu ni bilo tako, nam dokazujejo računi, ki so bili te dni nabiti na občinski deski in ki so zadivili ves Kranj in okolico.

Zadnji „Gorenjec“ je že omenil, da imamo v svoji sredi čudovitega vremenskega preroka, ki nam za 12½ let v naprej napoveduje v treh letnih mesecih po 100 solčnih vročih dni. Ti trije meseci sami imajo sicer šele 92 dni no pa če gremo nekoliko v maj in še v september, ki gotovo nista meseca kopanja, na posodo nekaj solčnih dni, jih pa dobimo res z lahkoto 100. Seveda je pri tem predpogoj, da ne sme v juniju, juliju in avgustu pasti niti kaplja dežja, ker sicer bi bili kopalci takoj oplašeni, cel rentabilitetni račun za kopalnišče pa s tem uničen.

Če stoji stvari tako, kakor jih slika ta vremenski modrijan, potem pa umaknemo vse pritožbe, ki smo jih kedaj naslovili v zadevi kopalnišča na bansko upravo. Bolje naložbe denarja po tem računu sploh ni mogoče; in ne samo da imamo tako lepo jamstvo za 100 kopalnih dni, tudi sicer, kar je povsem naravno, da bo to čudovito solnce, ki bo sijalo seveda samo nad Kranjem, privabilo nebroj tujcev, ki bodo prišli samo radi kopalnišča v Kranju, kajti povsod drugod si tudi v poletju žele kak deževen dan, le v Kranju bomo tako srečni, da nam bo vedno sijalo solnce in ni šment, da bi baš rač: tega ne postavilo kranjsko kopalnišče vseh sosednih kopalnišč, ki so v tem brihnetem računu navedena, kar nekako v senco. Svetoval bi, da se za to solčno vreme naredi še prav poseben regulativ, ki ga bo ta vremenski prerok gotovo tudi najbolje zadel. Zakaj bi se, če gremo že tako daleč, ne moglo kar lepo predpisati in določiti celo sankcije proti kakim oblakom, ki bi se pojavili in hoteli motiti teh 100 solčnih dni. Sankcije so danes moderne in če lahko veljajo drugod, zakaj ne bi mogle obveljati tudi za vreme, saj drugače ta objavljeni rentabilitetni račun ne morejo imeti garancije.

Tako natančen je ta rentabilitetni račun za kopalnišče, da pravi, da bo neslo kopalnišče na dan po Din 560.— in da se bo celo za izposojanje kopalne obleke v tih zlatih 100 solčnih dneh dobilo Din 6000.— bufet pa bo tudi nesel Din 4500.— Pri tem pa seveda niso upoštetih indirektni dohodki, ki jih bodo znašali skupaj tujci, ki se bodo seveda kar trli okrog kranjskega kopalnišča. Celotno prijetno presenečeni bodo, da bodo kar prenočevali radi samega kopalnišča v Kranju in nanesli samo občini na nočnih skupaj Din 8000.— nič manj pa kar na trošarinah. Res zadivljen bo moral biti tujec, ki se bo prišel kopat v Kranj in prenočiti in bo za svojo

prtljago oziroma bolje rečeno kopalne hlačice še plačeval trošarino.

Vse to, gospodje stoji črno na belem napisano na tem računu, ki ga je kranjska občina sicer sramežljivo razgrnila na občinsko desko za zamreženo okno.

Koliko pa bo stalo to kopalnišče, pa tudi razodeva ta slavni proračun. Če je do sedaj že stalo Din 400.000.— kar se ne upošteva — to za tako občino kakor je Kranj in tako pohlevne davkoplačevalce ne pomeni nič, ampak anuitete je treba računati samo radi posojila Din 700.000.— kar bi stalo več, tudi ne prihaja v poštev. Zakaj ni ta gospod s tem brihnetim računom vzel kar samo stroškov najetja tega posojila in anuitete za nje; to bi naneslo še mnogo manj, kakor pa anuitete od posojila samega, ki bi stale vendar Din 91.000.— Vzdrževanje osovja in toka pa bi skupaj po njegovem računu stalo Din 17300.— Primanjkljaj bi torej znesel za 12½ let po 22.800.— Din kar je za Kranj malenkost in z ozirom na potrebno kopalnišče prav zares malenkost, če bi vse drugo okrog teh Din 22.000.— držalo tako kakor vremenski račun napoveduje. Celotno tako se je podvil, da je izračunal da bo znašal ta primanjkljaj pri 35% obč. dokladi 1.81% vseh občinskih davkov. Točnejšega vendar nismo mogli pričakovati. Da je tolažba popolneja, je ta gospod tudi izračunal, da bo po 12½ letih kopalniščni proračun aktiven in da bo kopalnišče donalo po 43 letih Din 46.200.— na leto, tako je napovedal gospod na zadnji občinski seji, česar se pa v objavljenem računu na občinski deski ni upal več zapisati.

O kako srečni smo lahko, da imamo v svoji sredi take modrijane. Kaj bi vendar počeli mi neuki Kranjci, ko bi ne imeli ljudi, ki obvladajo te matematične in seveda tudi astronomične in geološke formule, na podlagi katerih je bilo mogoče izračunati, da se bodo prav po Prešernovem izreku „Kranjcem vremena bodo se zjasnila in milejše zvezde zasijale“. Čemu vi praktiki, čemu vi gospodarji, ki se ubijate noč in dan s takšnimi problemi, ki jih stavlja na vas vsakdanje gospodarsko življenje, čemu vse te skrbi in brige, ko pa se da vendar z učenostjo na tak preprost način vse te skrbi odpraviti. Obrtni se je treba v vsaki zagati na pravega človeka, ki mora biti seveda matematik — pa mirna Bosna. V časih Ben Akibe gotovo še ni bilo takih modrijanov kakor jih ima danes Kranj v svoji sredi. Ni tedaj čudno, če gredo občinske zadeve tako lepo po sreči, kakor bi bilo vse namazano.

Upajmo, da bomo tudi še za „Prevolo“, šolo, vodovod, pokopalnišče in druge potrebne reči deležni takih anuitetnih računov, kakor smo ga doživeli po dveh letih v kopalniški aferi.

Častno meščanstvo za ta dela je zagotovljeno.

Kranjska mestna hranilnica

Kr. banska uprava je z odlokom z dne 30. XI. razpustila dosednji upravni odbor in ravnateljstvo mestne hranilnice, ki ga je občinska JNS večina izvolila, čim je s 113 glasovi večine izbrana zasedla skoro vse mandate na občini. Mesto dosedanjega odbora so imenovani sledeči gospodje: gerentom g. M. Fock, Dr. Šilar Igo, Savnik Ivan, Peterlin Miro, Dr. Sabothy, prof. Malnar Josip, Kokl Matija, Jeglič Rudolf, Ahačič, Bitenc.

S tem odlokom je dano zadoščenje nekaterim gospodom iz prejšnjega upravnega odbora mestne hranilnice, ki je skoro 7 let brezhibno posloval v korist zavoda in dosegel uspehe, kakor jih doslej še ni noben odbor izkazati mogel. Ta upr. odbor, ki ga je potem po občinskih volitvah JNS občinska večina odstavila odtodno mesto njega „izvolila“ drugega, je deloval kakor omenjeno skoro 7 let ter je bil sestavljen iz članov vseh treh strank, ki so bile tedaj

v občinskem odboru zastopane. Sedanja občinska večina je hotela ta medstrankarski hranilnični odbor na dveh občinskih sejah pred občinskimi volitvami ki so se vršile 15. X. 1935, odbaciti ter že pred temi občinskimi volitvami izvoliti nov hranilnični odbor, ki bi bil tedanjemu občinskemu odboru bolj po volji. Na dveh sejah je to poskušal g. župan, pa vsikdar je dobil telefoničen ukaz od banske uprave, ki se je glasilo — ne! Po občinskih volitvah seveda je imela JNS večina v tem oziru proste roke in izvolila v novi hranilnični odbor, ki je nastopil svojo funkcijsko dobo pred približno 2 leti, nič manj kakor 4 pripadnike enega sorodstva in zopet 2 pripadnika drugega in 2 pripadnika tretjega sorodstva. Tako se tedaj lahko reče, da je bil ves ta po bankski upravi pravkar odstavljani hranilnični odbor sestavljen skoro iz samih „žlah“. Ne samo, da to ni nikjer običaj ampak govori proti vsem dobrim meram.

Svojčas se je vložila proti temu pritožba, ki je spala 2 leti in bila najbrž zakljenjena kje v Ljubljani.

Zavod kot tak se mora reči, stoji med najuglednejšimi v banovini in brezdvomno najboljše fundiranimi. Najboljši dokaz za to je dejstvo, da njegove knjižice po zakotnih borzah sploh niso na prodaj, če pa so, potem samo po nominalni vrednosti. Zasluga za to pripada staremu iz vseh strank sestavljenemu odboru, ki je deloval v najboljšem soglasju ne oziraje se na strankarsko pripadnost in v 7 letih svojega delovanja odpisal vsa dubioza in vse izgube, tako, da je stari hranilnični odbor prepustil novemu po J. N. S. občinski večini izvoljenemu odboru v brezprikornem stanju. Med volitvami se je sicer po kranjskih oštarijah marsikaj šušljalo, pa vse to je bil bedast in prazen voliven manevar, s katerim se je hotelo oblatiti ljudi, ki so daleko vzvišeni nad kakršnokoli neupravičenim zaslužkom.

Mestna hranilnica je posestno stanje nas vseh brez razlike na stan in premoženje. Iz nje moremo čez leta črpati blagodat za občinske naprave, za njo moramo odgovarjati in po zakonu plačevati, če bi kakorkoli utrpela škodo ali prišla v pasivno stanje. Zato nikakor ne gre, da bi se jo še kedaj, kakor se je to zgodilo pri 2 občinskih volitvah, vlačilo v politične boje. Hranilnica mora pri tem ostati za vse čase izven vsake diskusije. Zato pa je brezpogojno treba,

da pride nje uprava v roke, ki se tega zavedajo. Danes je zavod, kakor brez izjeme vsi drugi, delno imobiliziran, bo pa brezdvomno eden prvih, ki se bo teh okov otresel, če se bo naprej gospodarilo po brezobzirnih principih skrajne varčnosti in če bo imel na čelu ljudi, ki bodo lahko tvegali interesom zavoda zamere na desno in levo.

Dober mesec dni predno se je pričel odstavljati stari 7 let delujoči odbor. je občinska uprava sklenila in pisala predsedstvu mestne hranilnice zelo laslavsko pohvalno pismo. Mesec dni na to pa se je pričelo odstavljati odbor z motivacijo, da že 7 let ni bil izvoljen nov in da je skrajni čas sestaviti tik pred

občinskimi volitvami drug hranilnični odbor, kakor da slavni občinski zastop tudi ni bil skoro enako dobo ali še dalj časa brez vseh volitev na krmilu, ali kakor da bi tudi pri drugih hranilnicah občinski odbori bili po preteku predpisanih 3 let volili nove hranilnične odbore. Ta izgovor je bil tedaj sicer smehšen pa vendar dober za novo imenovane člane občinskega odbora, ki so malo preje po enakem načinu, kakor se je to hotelo napraviti s hranilničnim odborom, prišli sedet na občino.

Tako je izgledala takrat vera in nevera in politično poštenje in hvalisanje na papirju. — ravno nasprotno pa potem v resnici.

Miklavževa darila v Kranju Din 100.000, Din 39.000, Din 25.000 i. t. d., i. t. d., i. t. d.

Tedenske novice

KRANJ

Jugoslovensko-Cehoslovaška liga v Kranju nanašanja cenjenemu občinstvu, da bo imel v petek 6. decembra ob 20. uri zv. v gimnazijski telovadnici lepo predavanje s skioptičnimi slikami dr. Murko, univerzitetni docent o Gospodarskem napredku Slovaške in Podkarpatske Rusije v dobi 15 let Č. S. R. — Pridite vsi, ker je brez vstopnine in zelo zanimivo ter za nas poučno.

ODBOR.

Reklamne takse na plakate društev. Glavni oddelek finančne kontrole v Kranju je izdal 4. XII. 1935 na vse svoje oddelke finančne kontrole nastopno pojasnilo:

Vestnik Prosvetnih zvez je v števil. 4. za mesec november 1935 pod rubriko: „Društveni nasveti“ prinesel nastopno notico, ki jo je ponatisnil tudi tehnik „Gorenjec“ in ki glasi:

„Društveni plakati so koleka prosti. Društva, katera so doslej kolekovala letake in plakate za igre, predavanja, koncerte itd., se opozarjajo, da je Ministrstvo financ dne 14. IX. 1935 pod št. 66.390 odločilo, da društveni plakati ne podležejo taksi iz tar. post. št. 8, taksne tarife, ker društva niso spekulativnega značaja.

Ker cit. ministrska naredba ni bila doslej priobčena, je glavni oddelek v Kranju prosil direkcijo za pojasnilo, ki je poslalo celotni spis na vpogled in iz katerega je razvidno, da je

ministrstvo financ na predstavo nekega prosvetnega društva z dne 4. IX. 1935, češ da so sokolska in gasilska društva oproščena plačevanja te takse, in da je tiskarar zato izgotovil plakate tudi zanje brez takse, na osnovi aktom priloženega plakata, ki ima format 48x63 cm izdalo v resnici tako naredbo in izreklo da predmetni plakat ne podleže taksi iz tarifne post. 8, taksne tarife, pošto udruženje nema spekulativni karakter. Zaradi pravilnejše presoje se navaja: „Plakat se nanaša na prirediteljev Prosvetnega društva in priobčuje slovesno proslavo 10 letnice društva z 35 letnico društvenega delovanja in blagoslovitve zastave. Spred slavnostnega dne je v celoti objavljen. Vstopnina je iz plakata razvidna, objavljena so okrepčila v bufetu in šotorih, pri vsem sodeluje godba.“

Na osnovi tega je tedaj lahko ugotoviti, da vsi plakati društev ne podležejo taksi iz tar. post. 8 taksnega zakona in temu dosledno ne podležejo plačilu banovinske takse. Paziti pa bo treba na razne plakate ki jih pritrjujejo na zid trgovci in drugi pridobitniki.

O vsem naj se podrejeni organi točno pouče.

Uredništvo k temu pripominja, da je razveseljiv pojav dela nove vlade v tem, da odslej ne bo treba plačevati nemale takse po 1.50 Din za vsak plakat, če objavlja na pr. društveno igrice, predavanje, zabavo ali celo blagoslo-

vitev kake zastave. Prav razveseljiv pojav pa vidi uredništvo v tem, če bodo plakati za razne brezumne plesne zabave pridobitnikov slejkoprej morali biti taksirani in da društva ne bodo več izenačena ali po pohorsko „ujedinjena“ s pridobitniki ali prireditelji plesnih zabav.

Mohorjeve knjige so došle, dobe se v župni pisarni med uradnimi urami, to je ob delavnih od 9. do 12. ure dop., v nedeljo pa od 11. do 12. ure. Vsak naročnik ob priliki, ko pride po letošnje knjige, plača naročnino tudi za prihodnje leto, da nima župna pisarna toliko dela za dvakratnim pisovanjem. Vsaka družina naj ima Mohorjeve knjige! To so pač najcenejše in najlepše knjige!

„Roksi“. Vsi obiskovalci sobotne in nedeljske predstave so odšli zadovoljni iz dvorane Ljudskega doma. Ta zares pristrana igra je ogrela vso dvorano, ki je nagradila naše požrtvovalne igralce z zasluženim aplavzom. Ker je mnogemu, ki ni mogel videti te igre žal za zamujeni užitek, bo naš Ljudski oder igro na splošno željo občinstva čimprej ponovil. Na to ponovitev že danes opozarjamo, in naj nihče ne zamudi takrat si ogledati to pristrano in zdravega humorja polno igro.

Cesa ni poročal pri zadnji občinski seji g. predsednik! Pričakovali smo, da bo pri zadnji seji mestnega občinskega odbora poročal kaj natančneje o onih Din 100.000, o katerih je namignil pri predzadnji seji. Pa ni bilo nič! Splošno razočaranje. Nas meščanstvo v Kranju in okoliški prebivalci neredko izprašujejo, kaj je vendar s istimi Din 100.000, o katerih je nekaj le namignil g. župan pri občinski seji. Javnost je upravičeno zelo radovedna. Tudi mi smo, to moramo priznati, posebno še, ker vemo, če g. župan to misli, kar mi mislimo...

Odlikovanje. Kakor poročajo dnevnik, je bil ob priliki državnega praznika odlikovan na

Moške galoše

vse velikosti
par samo

Din 38

Boljše vrste D 68.-
Tretorn D 88.-

Damske snežke

svetovne znamke
Wudeta in Tretorn

75.- 85.- 120.-

Ivan Savnik - Kranj

Gorenjci nosijo TIVAR-jeve obleke, ker so dobre in poceni

TIVAR OBLEKE

Lavtižar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem ob času turških vpadov.

(Nadaljevanje.)

„Zdaj grem obiskat še svojega brata škofa Zigo“ — je rekel oče pri poslovu. „Tudi ž njim imam marsikaj govoriti.“

Škof je prišel pravkar iz stolnice. Razveselil se je Jurija in ga peljal v svoje stanovanje.

„Dolgo te že ni bilo v Ljubljano“ — je dejal bratu. „Bog te sprejmi! Ali prineseš kaj veselih novic?“

„Vsakovrstnih“ — je odgovoril Jurij.

„Kaj pa Kristof?“ — je vprašal škof. „Ta nam dela čast, kaj?“

„Le dobro slišim o njem“ — je rekel Jurij.

„Vsa Ljubljana je ponosna na njega“ — ga je pohvalil Ziga. „Ne le radi njegove krepke postave, temveč tudi radi njegovega izglednega vedenja. Slišim, kako ga čista posebno ženski svet. On pa ne da prednosti nobeni. Njemu je le za fantevojake. Same suličarske vaje, raba mečev, ščitov, rokoborb. Kadar pridejo zdaj Turki, bo drugače. Največjega pomena pa je postal smodnik; ta bo predrugačil ves način bojevanja. Gradovi, ki so do zdaj na strmih višinah gospodarili, bodo z našim Gutenbergom vred postali razvaline. Zidovje se stresa pred kamenitimi in železnimi krogli, ki se vsipajo iz topov in podirajo vse, kamor sega njih teža. Tudi Kristof si je že vzgojil močan oddelek vojakov v rabi smodnika, krogel in topov. Od šentvida sèm slišimo velikokrat močno bobnenje, ki prihaja vsled streljanja s topovskimi krogli. Kristof ima tam nekje pod šmarno goro vežbališče za to strašno orodje.“

„Že kot otroka so ga veselile vitežke igre“ — je omenil grof Jurij. — In to veselje do borb se je spopolnilo zdaj v najvišji meri. Slišim, da se zanimata za Kristofa tudi cesar Friderik in njegov sin Maksimilijan. Kdo ve, kaj ga še čaka.“

„Kako pa se vam godi na Gutenbergu?“ je vprašal Ziga.

„Dosti dobro“ — je odgovoril Jurij. „Le sproga Agneza ni prav zdrava. Njena stara bolezen slabokrvnost.“

„Tudi jaz nisem več tisti, kakršen sem bil“ — je tožil škof. „Težki napori preteklih let so mi omajali zdravje. Toda delati hočem do konca. Kako pa sicer? Izvedel sem o nekaterih spremembah, ki se vršijo ali se bodo še vršile v vaši družini. Rad bi slišal kaj več.“

Tedaj mu je razložil Jurij natančneje vso zadevo.

„Na svetu ni nič stanovitnega“ — je dejal vladika. „Vse prihaja in odhaja. Lepa poteza Kristofovega značaja je ta, da je bratu Gašperju prepustil grad Kamen. Ali se boste vsi tja preselili?“

„Vsi“ — je odgovoril Jurij. „Upam, da bomo tudi v bodoče živeli v tako dobrem sporazumu kakor do zdaj.“

„Bog vas blagoslovi z obilnostjo svoje dobrote“ — je rekel Ziga in podal bratu roko v slovo.

Jurij in Gašper sta se vrnila iz Ljubljane na Gutenberg ter pripovedovala, kako sta se zgovorila s Kristofom. Gospa Agneza ni bila v začetku povsem zadovoljna s selitvijo. Umirila pa se je v prijetni zavesti, da dobi hči Anica od očeta tako lepo doto.

Kriški občani skoro niso mogli verjeti, da jih bo zapustila gutenberška gospoda. Kaj takega niso pričakovali. Prišel je župan Grašič, da se

zahvali za vse, kar so ljudje prejeli toliko let od grajskega gospoda in od njegove soproge.

„Saj ne odhajamo tako daleč“ — je tolašil graščak župana in njegove spremljevalce. „Upam, da se bomo še večkrat videli. Želim, da bi se vam boljše godilo kakor do zdaj.“

Potem se je obrnil k Grašiču z vprašanjem:

„Kako pa je z Lenco? Ali ste že prejeli kako poročilo o njej?“

Grašiču so se zelo poznali sledovi prestanega trpljenja. Glava mu je klovela in hoja mu je bila počasna. Odgovoril je graščaku z žalostnim glasom:

„Že teče deseto leto, kar so jo odpeljali Turki in do danes ni še nobenega glasu o njej.“

„Kljub temu imejte upanje, da jo zopet vidite“ — mu je prigovarjal grof Jurij.

Gotovo je govoril tako zato, da bi Grašiča potolažil.

Med tem je prišla gospa ter Grašiču in ostalim možem podala roko. Vsi so bili polni zahvale za dobrote, ki jih je delila revežem, saj ni bilo siromaka, da bi ne bil deležen njenih milodarov.

Tri tedne pozneje se je vršila poroka Anice Lamberbove z graščakom Levrom Paradažarjem v Tržiču. Poročil ju je odatni župnik Gašper Raubsack.

Gutenberg je bil po odhodu Lamberbove družine precej zapuščen. Četudi sta Anica in njen soprog večkrat bivala v gradu, vendar poprejšnje živahnosti ni bilo v njem. Le posli, ki so obdelovali zemljišče, oskrbovali živino in stanovali v spodnjih grajskih prostorih, so kazali, da je v gradu še nekaj ljudi. Veseli pa so bili kmetje. Njim je prodal vitez Gašper po zelo ugodnih cenah precej sveta od gutenberške graščine. Postali so samostojni. Ničveč ni bilo treba dajati desetine, ne opravljati tlake.

predlog poljedelskega ministrstva gosp. Janez Brodar, posestnik in bivši državni poslanec v Hraslju pri Kranju z redom sv. Save 4. stop. radi zaslug za pospeševanje kmetijstva. Nas to zelo veseli, da je odlikovan nosilec liste „šeničarskih zločincev“ prejel to odlikovanje, k kateremu g. Brodarju iskreno čestitamo.

NAKLO

Cisto na tih se je pripeljal v svojo rojstno vas naš zdravnik dr. Leopold Marinišek, ki je dovršil študije v Inomostu. Novi doktor, ki je menda prvi medicinec v naši fari, je študiral gimnazijo v St. Vidu, visoko šolo pa v Ljubljani, Pragi in Inomostu. Mlademu doktorju in celi družini iskreno čestitamo ter ga nadvse pristrčno pozdravljamo. Bodi dragi rojak vedno zaveden Slovenec, kamorkoli te bo vrgla usoda. Mi Nakljanci smo ponosni na Te, ker delaš čast ne samo domači družini ampak vsej fari. Skromne so te besede, dragi doktor, toda pri-vele so nam iz srca in jih prevzemaj kot izraz tihega našega veselja ob Tvojem uspehu.

„Crnošolec“. Gasilno društvo vprizori v nedeljo, dne 8. decembra ob 5. uri popoldne v Stari šoli, krasno domačo dramo „Crnošolec“.

IZJAVA!

Ker se me dolži, da sem jaz pisec članka priobčenega v zadnji številki „Gorenjca“ izjavljam, da bom proti vsakemu, ki bi to govoril ali širil, nastopil sodnijsko. Obenem opozarjam tiste odnose tistega, ki pripravljata atentat na mojo osebo, da bom javil dotično osebo oblastem. Vem namreč, kdo in zakaj to dela in nisem še pozabil slične grožnje, ki jo je dotični izrekel še pred majsko slano. Gospodje ali veste, da smo v državi, kjer mora vsak državljani biti pokoren zakonom!

Benedičič Miha, ab iur.

Galoše

SMARTIN PRI KRANJU

Prosvetno društvo v Šmartnem priredi v nedeljo dne 8. decembra ob 15. uri in v nedeljo dne 15. decembra ob 7. uri zvečer v prostorih Šmartinskega doma ljudsko igro „Slehernik“. Ker je igra primerna za čas pred Božičem vas vlijudno vabimo!

TRZIC

29. novembra se je oglasila pri g. banu dr. Marku Natlačenu deputacija čevljarjev iz Trziča in Kranja. Zastopane so bile: Združenje čevljarjskih mojstrov za sodni okraj Trzič v Trziču, Združenje obrtnikov iz Kranja, katero je zastopal predsednik čevljarjskega odseka in Usnjarska in čevljarjska zadruga „Bano“ v Trziču. G. banu so obrazložili težak položaj podeželskih čevljarjev, obenem pa so mu izročili spemnico, v kateri se prosijo: naj banska uprava posreduje pri ljubljanski mestni občini za omiljenje postopanja pri pobiranju uvozne trošarine na čevlje na mitnicah. Ze tako se mora naš čevljar težko boriti z tujezemsko konkurenco, pa še ni dovolj, pritiska ga še mestna občina! Navedemo naj nekaj številč Združenja čevljarjskih mojstrov v Trziču. V letu 1951 je imelo združenje 205 članov, v letu 1955 jih ima še 144, od katerih pa že več ne dela okrog 50 članov, ker so med letom obnemogli.

Starološki kaplan Janez Veider.

Naši kulturni spomeniki
Novoodkrite slike in druge zanimivosti
crngrobske cerkve.

V južni vzdolžnici prezbiterija je Jurko napravil dva lična gotska portala; odličnejši vodi v zakristijo, preprostejši na pevski kor in od tod v zvonik. Prezbiterij se končuje z običajnimi gotskimi tremi okni, ki se šilasto zaključijo in so izpolnjeni z lepim krogovičevjem. Podobna okna imata vzdolžnici prezbiterija.

Poglejmo še stropno slikarstvo v prezbiteriju. Ze omenjena slikana letnica na sklepniku nad pevskim korom nam pove, da je nastal v letu 1644. Vendar če slikarstvo natančneje pogledamo, zapazimo, da ni po vsem enotna. Partija na južnem in srednjem odseku stropa je enako slikana, severni odsek pa ima sicer iste motive, a izdelava je nekam finejša in izvršena bolj na drobno. Slikar je očividno delal v dveh presledkih, morebiti je bila vmes zima. Ko je spet začel slikati, je zastavil za spoznanje drugače kot spočetka. Kaj predstavljajo te slikarije. Prevladuje ornamentika. Vse zvezde, ki jih tvorijo mrežasta rebra, so izpolnjene z velikimi stiliziranimi listi in cveti. Te zvezde segajo s svojimi daljšimi kraki že v polja, ki izhajajo v obliki čaše in kapitelov stebrov in tvorijo vsako drugo teh časnih polj. Ostala čašna polja pa so drugače slikana. Obrobljena so s širokim pasom iz tistih ornamentov kot prejšnja polja, a njihovo srednjo plast izpolnjujejo po temnem ozadju angelske glavice med peruti. Barva je oksidirala, zato imajo obrazi angelov temne lise. Polja nad velikim

Pregledna knjiga združenja izkazuje, da so včlanjeni čevljarjski mojstri zaposlili v letu 1951, 580 pomočnikov in 120 vajencev, v letu 1955, pa zaposlujejo še 85 pomočnikov in 15 vajencev. Od vajencev se nahajata v Trziču samo dva, 11 jih je pa iz okolice. Te številke povedo dovolj in kličejo: „Pomagajte nam!“ Če bodo narod in oblasti dopustile, da naš mali obrtnik propade, se bo narava nekoč maščevala nad nami. Zato je nujno potrebno, da merodajne oblasti posežejo tu vmes in priskočijo na pomoč.

Ravno pretečeni teden pa so dohodarstveni organi skrajno nevljudno nastopali napram tržiškim čevljarjem, kateri že itak nimajo skoro nobenega zaslužka, se jim pa še na ta način dela škoda. Nehajte že enkrat s šikanami in ne povečajte malodušja in ogorčenja, kar krizo in zmedo le povečava.

Prosveta. 1. december, praznik zedinjenja, smo na primeren način praznovali v „Našem domu“. Za uvod je godba zaigrala državno himno. Sledili sta dve pomembni deklaraciji, nato pa je bil slavnostni govor. Narodna igra: „Naša kri“ je izpadla izborna in prav primer- na se nam je zdela za današnji čas ter nam je vlila novega poguma, ki ga potrebujemo v borbi za narodno svobodo.

Zoološko predavanje je imel na zadnjem prosvetnem večeru v „Našem domu“ g. prof. Pengov iz St. Vida. V predavanju nam je pokazal neskončno previdnost in modrost božjo, ki se razodeva v stvarstvu živih bitij. Končno je primerjal človeka napram opici in znanstveno dokazal, da je človek res podoba božja.

K predzadnjemu predavanju č. g. Mlakarja omenjamo to-le njegovo opazko: „Kjer sem hodil po planinah in obiskoval koč, bodisi v Avstriji, Švici, Nemčiji ali kjer koli, sem našel v vsaki koči križ na steni ali v kotu na častnem mestu, le na Kofcah ne.“ Merodajnim faktorjem ta pripomba gotovo ni v čast. GG. od podružnice SPD in zadruge PD poskrbite, da ne bo treba turistom delati takih opazk!

Na splošno željo homo „Naša kri“ ponovili v nedeljo dne 15. decembra 1955. ob 5. uri po-

polodne. Vstopnice blagovolite pravočasno rezervirati pri ge. Perne-tovi. Vabljeni posebno prijatelji našega odra iz okolice!

Sport. Tek zedinjenja so priredili tržiški športniki v nedeljo 1. decembra. Tekmovali so člani SKT, Svobode in Sokola. Proga je bila dolga 1200 m in sicer od hotela „Lončar“ čez Grad, nazaj pred hotel. Pokal za nagrado je kupila občina. Vkljub slabemu terenu je rabil najboljši tekač Hladnik Rok 5 min., 55 sek., kateri je član SKT in pa zaveden član Prosvetnega društva sv. Jožefa. Čestitamo!

ŠKOFJA LOKA

„Zlatorog“ narodna in pravljica igra s petjem, ki jo je preteklo nedeljo v proslavo narodnega praznika, vprizoril gledališki odsek Kat. prosvetnega društva je izpadla v vsem zadovoljivo. Predvsem naj povdarimo, da je bila vprizorjena ob 5. uri popoldne in ob 8. uri zvečer in je bila dvorana obkraj zasedena. Igravci so posebno zvečer dobro rešili svoje vloge. Najpohvalimo naše: Pepeta, Miheta, tudi Tincta, Julka je kar dobro rešila svojo vlogo in ji pri-

oltarjem so prazna, ker je tu l. 1895. ob potresu omet odpadel. Tudi pri tleh prezbiterija se vleče zanimiv pas ornamentike istega dela kot na stopu. Za enkrat je ta pas še pod beležem. Taka je torej notranjščina Jurkovega prezbiterija. Ozmimo se še enkrat na njegovo veličastno zunanjščino. Lahko rečemo, da je lepoto najodličnejši naš gotski stavbni spomenik. Mogočni zvonik meri do strehe 17, z streho pa 53 sežnjev. Vanj vodi nad 100 stopnjic. Njegov zid je debel 3 m, njegova notranjščina, ki služi spodaj za zakristijo meri v kvadratu 5,6 m. Zunanja njegova stena meri 10,5 m. Je najširši zvonik v škofiji. Ob vogalih ima zvonik in prezbiterij kamenite robove, ki so sedaj ometani in postikani s kvadrati. Zvonikovo zapadno steno pokriva spodaj preprosta Gosarjeva slika sv. Krištofa iz l. 1865. Prezbiterij ima zadaj zid pri tleh močno ojačen, ker nima običajnih gotskih podporikov. Mesto njih se na vogalih dvigajo vitki kameniti polstebriči. Naj omenimo še dobro stolpno uro, ki jo je l. 1887. napravil lučenski mojster. Po notranjih stenah zvonika je več zanimivih podpisov in grbov od srede 16. st. dalje.

Zdaj pa se vprašajmo, kakšna je bila oprema te četrtne crngrobske cerkve? Njen postanek je padel v zadnjo dobo gotike. Dosedanje preproste oltarčke v treh odstranjenih apsidah so seveda uničili pri podiranju apsid. Za novi visoki in kot kaka cerkev velik prezbiterij je bilo treba novih odličnejših oltarjev. Vendar se zdi, da teh niso docela izgotovili. Stavba sama, ki so jo delali v letih 1521—1524. je pač porabila pripravljene in nabrani denar. Nato je v drugi polovici 16. st. tudi v Loku začela precej močno delovati protestantska struja, ki

Ali je gospa Ivanka časih zlobna?

Nikakor ne! Smeji se samo svojim originalnim mislim: Tale naš kuža je napram potepuhom in postopačem prav tak kakor je terpentino milo Zlatorog napram umazaniji. Naš kuža užuga vsakega pritepenca, terpentino milo Zlatorog pa vsako umazanost pri perilu.

Zlatorogovo TERPENTINOVO MILO

poročamo, da se vedno drži navodil režiserja, tudi dekleta, fantje in Benečani so še dosti dobro nastopali v masah, le nekoliko več razgibanosti bi želeli. Tudi scene so bile dobre, vsaj pa je bilo skoraj vse novo. Kar pa so pokazali v pravljicnem, pa zahvala Jankotu in njegovim pomočnikom. Le zopet našudirajte kako novo stvar, vsaj vam z našo udeležbo pokažemo, kako Vas imamo radi. Nasvidenje!

Obrtno industrijska razstava se pripravlja za prihodnje počitnice. Bo v vseh prostorih nove šole v Škofji Loki in bo za sodni okraj in za občino Ziri. Ker bo za naš okraj pomembna priobčimo v prihodnji številki daljši popis.

S. K. „Sora“ je pred tedni igrala prvenstveno tekmo z Kovinarjem na Jesenicah in je pri tem odnesel popolnoma zlomljeno nogo Pirc Tine, katerega so odpeljali v bolnico v Ljubljano. Sedaj je bil pripeljan domov in še vedno leži, prijatelji pa ga pridno obiskujejo in mu krajšajo čas. Zelimo mu skorajšnjega okrevanja.

Visok obisk. Prejšnji teden sta počastila naše mesto z obiskom minister notranjih poslov g. dr. Korošec in ban g. dr. Natlačen. Prišla sta na Lontrški semenj in smo par lepih uric skupaj preživeli. Bog ju živi!

Polijske zadeve. Prejšnji policaj Žužek, ki je v zaporu je bil na zadnji seji obč. odbora zaradi pretepa cigana, ki je umrl, odpuščen iz službe. Tudi drugemu policaju Gabru je služba odpovedana. Razpisani sta obe mesti policajev s 1. februarjem prihodnjega leta. Je že nešteto prisilcev in le težko pričakujemo, kaj

Sneške

bo „slučajna večina“ sprejela. Resno pripravimo, da se nastavi pametue, resne ljudi in ne samo po strankarskem priporočilu.

Zvočni kino „Društveni dom“ predvaja v soboto in nedeljo krasni film iz dunajskega življenja „Zadnja ljubezen“. Obisk pripravimo!

Lepote našega letoviškega mesta. Pri vходу v mesto je cel kup materijala od Ogorevčevega „kevdra“, po drevoredih vse listje po tleh kot je odpadlo, da množi blato in bo do spomladu segnilo, vse ulice polne blatu, da avtomobili obrizgajo pasante. Kaj hočemo še več? Po listju hodiš kot po tepihih, kup materijala, dokaz gradbenosti v mestu, pa blato, da te „prefar-

buje“ torej, kaj hočemo še več, pa sedaj na zimo?

SMLEDNIK

Naše vasi dobivajo vedno bolj delavski značaj; delavec — morda najbolj tlaččen stan — se je začel vedno bolj zavedati, da ima tudi on pravice, da gre tudi njemu svoboda. In zato se naš delavni človek bori in bije. Le žal, da način tega boja večkrat ni neoporečen, da hoče krivico popraviti s krivico. Delavci, da boste znali nastopati za svoje pravice po načelih, ki so edino prava, da boste znali braniti tudi svojo čast in prepričanje vedno in povsod — pridite in poglejte delavsko igro „Za svobodo in pravico“, ki jo priredi naše prosvetno društvo v nedeljo 8. decembra, ob 5. uri v Društvenem domu.

KRIZE

Roparski napad. Ko se je v nedeljo ob 19. uri vračala iz kolodvora proti domu gospodična Grom, učiteljica na tuk. osnovni šoli, je ob šolskem poslopju nenadoma stopil prednjo neznanec, jo pahnil od sebe in ji iztrgal iz rok ročno torbico. Gospodična je v velikem strahu začela klicati na pomoč, napadalec pa je med tem odnesel pete. V torbici je imela 500 Din denarja, uro in razne legitimacije, tako, da trpi gospodična Grom škodo preko 1000 Din. Ta dogodek je močno razburil vso okolico. Stvar sedaj raziskuje orožništvo! Ljudje se vprašujejo, kdo je kriv, da se je napad izvršil? Ali ni baš kriva tema? Gotovo bi se ta napad ne izvršil, ako bi gorela luč na transformatorju. Tako pa se lahko zgodi, da bo kdo napaden sredi vasi. Zatorej že zaradi varnosti zahtevamo, da naše javne luči zopet zagorijo! Igra. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 15. t. m. ob 5 uri popoldne igro v petih dejanjih:

Iv. Savnik

„Dekle z biseri“. Ker ta igra prekaša vse, kar jih je bilo do sedaj igranih v Križah naj se je gotovo vsak udeležil in ker je zanimanje za igro veliko si nabavite vstopnice že v predprodaji v konsumu. Igra se ponovi dne 22. t. m. ob isti uri.

Posledice sankcij. Na Bornovi žagi v Trziču se obeta da bo prihodnji teden ustavljen obrat, ker je lesna trgovina zastala vsled sankcij proti Italiji. Kakor doznavamo je večina delav-

Drsalke-smučiči-sanke

otroške drsalke samo D 45.- 80.-
damske drsalke D 125.-
moške drsalke D 145.- 175.- 225.-

Smuči za otroke D 35.- — 50.-
Velika izbira palč, stremen i. t. d.

Sanke Din 95.- 115.- 135.-

Ivan Savnik - Kranj

cev iz Pristave in skoraj sami družinski očetje. Že ob itak pičlem zaslužku so sedaj komaj preživljali sebe in svoje družine, a sedaj s strahom vse zre v bodočnost in tarna: „Kaj bo?“

Gospodarstvo

Cene mesu.

V smislu določb zakona o pobijanju druginje življenjskih potrebščin in brezvestne špekulacije in na podlagi tega zakona izdanega pravilnika razglašajo sresko načelstvo Kranju po zaslišanju izvedencev, občin, proizvajalnikov in potrošnikov, da smatra za najvišje dopustne te le cene mesu za 1 kg in na ta način prodaje:

A) **Govedina:** I. razred (domači dobro pitani voli, dobro pitane telice in dobro pitane krave do 5 let) sprednji del do 8 Din z 20% priklade; zadnji del in pleče do 10 Din z 20% priklade.

II. razred (slabši voli, slabše telice, slabše krave do 5 let in dobro pitani biki) sprednji del do 6 Din z 20% priklade; zadnji del in pleče do 8 Din z 20% priklade; Vampi, pljuča ledvice do 4 Din; Jetra do 6 Din; Pljučna pečena do 14 Din brez priklade.

Meso III. razreda (mršave krave, buše in slabi biki) naj se sploh ne prodaja v mesnicah. Mesogledniki naj vsak četrt zaklanega goveda žigosajo s predpisanimi žigi I. II in III po kakovosti zaklanega živinčeta. Meso III. razreda naj se tudi žigosa, akoravno se ne bo prodajalo v mesnicah. Mesarji so dolžni pustiti te žige na posameznih četrtih nedotaknjeno (neizrezane) tako dolgo, kolikor dolgo to dopušča razsekavanje mesa pri podrobni prodaji posamezne četrti.

B) **Teletina:** vrat do 8 Din, prsa in hrbet do 10 Din, pleča in stegno do 12 Din, zrezki brez kosti in jetra do 16 Din, pljuča in ledvice do 8 Din.

C) **Prašičje meso:** sprednji deli, pičče in rebra do 12 Din, stegno in hrbet do 14 Din, jetra do 10 Din, pljuča in ledvice do 5 Din.

Nova poostrena gospodarska kriza. Sankcije proti Italiji so prizadele tudi naše gospodarstvo. Vsako leto posebno v novembru in decembru so se na gorenjskih postajah nakladale velike množine blaga za Italijo, posebno les, lesno

ogljje in fižol, letos pa se ni še nič nakladalo. Za Gorenjsko pride v poštev edino tržišče Italija, in v resnici je tudi slednja najboljši kupec našega blaga. Kam pa naj sedaj gredo naši izvozniki z blagom, ki ga imajo na skladiščih? Tržišče je lahko zgubiti, ampak dobiti novo, ni baš lažko! Kmet ne more prodati svojih pridelkov, cene lesu, fižolu in živini so padle, medtem ko se je vse blago, ki ga more kmet kupiti, močno podražilo. Kam bo to privedlo ne ve nihče, dejstvo pa je, da gremo nasproti novi, še mnogo ostrejši gospodarski krizi.

Krompir: Povpraševanje za beli krompir „Oneida“ je živanejšje, vendar cena še vedno ni zadovoljiva. Za roza krompir ni več povpraševanja.

Žito: V Vojvodini so cene žitu močno narastle. Madjarska je pokupila velike množine koruze, ter se suho koruzo za takojšnjo dobavo težko dobi. Cena pšenici in moki je tudi poskočila, vendar so kupčije trenutno za te predmete slabe.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejč tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

Slike za legitimacije, 4 komade samo Din 25.— pri fotografu

JUG - Kranj

(sedaj nasproti trgovine Savnik.)

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg Stare pošte, Kranj.

Odda se meblirana soba gospodu ali gospodični. Naslov v upravi.

Kupim knjižico, zadružne banke Kranj 10.000 Din in Ljudske ali Mestne hranilnice do 6.000 Din. Ponudbe na upravo pod značko „Takoj plačam“.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvorila

CVETLIČARNO

V zalogi imam vedno sveže in suhe vence in šopke; iste izdelujem tudi po naročilu. Imam raznovrstno cvetje in cvetlice v loncih, najprimernejše darilo za imendan.

Postrežba točna!

Cene solidne!

Priporoča se **Erman Pavla — Kranj**
Mencingerjev trg (v hiši ga. Golob)

Ali ste si že preskrbeli za slabo vreme dobro obutev?

Najbolj močno izdelane gojzarje, smučarje, vsakovrstne škornje in lovske čevlje, kakor tudi najfineje izdelane čevlje za ples izdelujem. Prihranili si boste v tej krizi denar in obvarovali si boste zdravje, ker boste nosili nepremočljivo obutev. Prepričajte se o dobri kvaliteti.

Andrej Črnilec, — Kranj Prešernova ulica 8. (v Čadeževi hiši)

Sprejemajo se vsakovrstna popravila.

Cene konkurenčne.

Postrežba točna in solidna.

Pralnica, svetloikalnica, kemična čistilnica in barvanje oblek

F. Potočnik, Kranj

Vljudno naznanjam, da sem preselila svojo obrt iz Jenkove ulice št. 4 (Rožna ulica št. 90.)

na **Bleiweisovo c. 29.**

(na Podrtini v Prevčevi hiši, poleg salona g. Vajta)

Priporočam se Vam za nadaljno cenj. naklonjenost z zagotovitvijo, da bom izvrševala naročila točno in po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Mara Potočnik

Za Božič
lepa izbira

Oglejte si bogato izlozbo, kar ni v izlozbi je v trgovini

B. RANGUS — KRANJ

Ogled in informacije, brezobvezno. Vaš interes je, da si pred nakupom ogledate. Popravila se točno in strokovno izvršujemo!

„Runo“ Tržič

nudi za jesen

Garantirano nepremočljivo juhtovino boks ševrete

usnje za moderno damsko konfekcijo (pasove, in dr.) usnje za suknjiče itd. itd.

VINA

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani — Frankopanska ul. 11

Za Božič in Novo leto

se odprodajajo v trgovini „JADRAN“ vsi čevlji po lastni ceni, vsled opustitve trgovine. — Primerna in koristna darila. — Izkoristite ugodno priliko.

Se priporoča trg. „JADRAN“
Kranj, Jesenice

Važno!

Za bližajoče se praznike rabi vsaka gospodinja dobro svežo špecerijo. Zato se poslužite nove trgovine z novim blagom poleg pekarnice Bučar.

V zalogi vedno sveže novo blago po zmernih cenah.

Za nakup se toplo priporoča

Anton Vreček

trgovina z mešanim blagom
Kranj Tavčarjeva ulica.

Svoji k svojim!

Celi Gorenjski vljudno naznanjamo, da traja velika odprodaja za moške suknje in obleke, za damske plašče in obleke, ter vsega zimskega blaga po tovarniških cenah nepreklicno do 31. decem.

Kdor hoče biti dobro in poceni oblečen za zimo naj pride v našo trgovino. - Priporoča se najcenejša trgovina na Gorenjskem

Logar & Kalan

manufakturna trgovina — naslednik

Srečko Vidmar — Kranj

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpologo.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.